

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

Bvlla S. D. N. D. Pij Diuina prouidentia Papæ Quinti super clausura, &
Reformatione quarumque Monialium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](#)

BULLA S. D. N. D. Pij Diuina prouidentia Papæ
Quinti super clauſtura, & Reformatione qua-
rumcumque Monialium.

PIUS Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpe-
tuam rei memoriam. Circa Pastoralis officij nobis
meritis licet imparibus, desuper commissi curam,
quamcum nobis ex alto permittitur inuigilantes, af-
fiduè ad ea per quæ singulis erroribus, & excessi-
bus obuiatur, ac personis quibuslibet præsentim fœ-
minei sexus virginitatem suam Altissimo vounti-
bus sub Religionis iugo Christo Saluatori in Calvatis holocausto fa-
mulari affectantibus, à semita Iustitiae, & honestatis declinantibus, ne
quicquam in eis reperiatur incongruum, quod in Regularis ponat ho-
nestatis gloria maculam, & diuinam meritò possit offendere Maiesta-
tem opportunè succurritur, libenter intendimus, ac in his nostræ vigi-
lantie partes propensius impartimur, prout id in domino salubriter
expedire conspicimus. Hac igitur perpetuò valitura Constitutione in-
hærentes etiā Constitutioni fel. rec. Bonifacij Papæ V I I . prædeces-
soris nostri, quæ incipit, Periculoſo, & decretis Concilij Tridentini su-
per clausura Monialium editis, auctoritate Apost. tenore præsentium
statuimus, atque perpetuò decernimus, vniuersas, & singulas Moniales
præsentes, atque futuras, cuiuscumque Religionis, ordinis, vel Militia-
rum, etiam Hierosolimitan. sint, quæ vel iam receptæ sint, vel in poste-
rū in quibusvis Monasterijs sive domibus recipientur, & tacite, vel
expressè Religionem Professæ, etiam si Conuersæ, aut quocumque
alio nomine appellentur, etiam si ex institutis vel fundationibus ea-
rum Regula ad clausuram non teneantur, nec vñquam in earum Mo-
nasterijs, seu domibus etiam ab immemorabili tempore, ea seruata
fuerit, sub perpetua in suis Monasterijs, seu domibus debere de cete-
ro permanere clausura iuxta formam dictæ Constitutionis fel. rec. Bo-
nifacij Papæ V I I . prædecessoris nostri, quæ incipit, Periculoſo, in
sacro Concilio Triden. approbatam, & innouatam, quam nos aucto-
ritate præfata etiam approbamus, & innouamus in omnibus, & per om-
nia, ac illam districte obseruari mandamus, quò si aliquæ Moniales
forſan repertiantur, quæ consuetudine etiam immemorabili, aut insti-
tuto, vel fundatione regulę sive frētę animo obſtinato huic clausure re-
fiant, aut quoquo modo reluetantur, Ordinarij vñà cum Superiori-
bus earum omnibus iuris, & facti remedij compellant easdem, tam-
quam rebelles, & incorrigibiles ad præcise subeundum dictam clausu-

Hh h 3 ram,

cam, & perpetuo obseruandum. Mulieres quoque que Tertiariis, seu de poenitentia dicuntur, cuiuscumque fuerint ordinis in Congregacione viuentes, si & ipsæ professæ fuerint, ita ut solemne votum emiserint, ad clausuram præcisè, ut præmititur, & ipsæ teneantur. quod si votum solemne non emiserint, Ordinarij vna cum Superioribus earum hortentur, & persuadere studeant, ut illud emittant, & profiteantur, ac post emissionem, & professionem eidem clausuræ se subiijciant. Quod si recusauerint, & aliquæ ex eis intente fuerint scandolosè viuere, severissimè puniantur. Ceteris autem omnibus sic absque emissione professio-
nis, & clausura viuere omnino volentibus interdicimus, & perpetuo prohibemus, ne in futurum ullam aliam proflig in suum ordinem, Religionem, Congregationem in recipiant. Quod si contra huiusmodi hanc nostram prohibitionem, & decretum alias receperint, eas ad sic viuendum omnino inhabiles reddimus, ac illarum quaslibet professiones, & receptiones irritas, & nullas decernimus, prout etiam præsenti decreto irritas facimus & annullamus. Porro ne Moniales, vel Tertiarij prædictæ, propter hanc clausuram detrimentum, aut incommodum aliquod in earum necessitatibus, maximè in pertinentibus ad illarum viictum patiantur, sed ut eis opportune consulatur, auctoritate Apost. prefata statuimus, decernimus, præcipimus, atq; mandamus Ordinarijs, & Superioribus earum, ut current colligi fidelium eleemosynas per Conuersas, que non sint professæ vel si professæ fuerint, sint tamen etatis annorum quadraginta, & in domibus contiguis, extra terram Monasterium, degant, & non ingrediantur clausuram aliarum Monialium, nisi in casibus ex earum Constitutionibus permis-
& de earum domibus exire non possint pro huiusmodi eleemosynis colligendis, nisi de licentia Ordinarij, vel earum Superiorum. Et de cetero nullæ aliæ Conuersæ professæ recipi amplius etiam de consensu suorum Superiorum, vel Prelatorum possint. quod si aduersus hanc nostram prohibitionem recepte fuerint, illarum receptio nulla, irrita, & inanis sit, prout ex nunc nullam & irritam facimus, & annullamus. Quod si prædicto modo necessitatibus Monialium, & Mulierum Tertiariarum prædictarum succurri sufficienter non poterit, mandamus ipsis Ordinarijs, & Superioribus earum, ut ipsi prouideant de alijs personis pijs, & Deo deuotis, que fidelium eleemosynas colligant, vel alijs eo meliori, & commodiori modo, quo fieri, etiam ex opere manuum ipsarum Monialium, & Mulierum prædictarum, arbitrio Ordinario-
rum, & Superiorum earundem, & prout eis congruentius expedire videbitur, prouideatur, & succurratur. Et ne propter Monialium numerum excessuum clausuræ obseruatio violetur, inherentes etiam similiter dispositioni dictæ Constitutionis Bonifacij, & Concilij Tridentini decreto,

decreto, Monialibus prædictis, & illarum Superioribus, & Ordinarijs distictè inhibendo præcipimus, & mandamus, ne plures in earū Monasterijs recipiat, & admittat, siue recipi, & admitti permittant, quām ex proprijs redditibus ipsorum Monasteriorum, vel consueris eleemo synis commodè sustentari possint, Mandantes propterea in virtute sancte obedientie sub obtestatione diuini iudicij, & interminatione maledictionis eternę vniuersis Venerabilibus fratribus Patriarchis, Primitibus, Archiepiscopis, & Episcopis, quatenus in Ciuitatibus, & Diœc. proprijs presentes nostras literas publicari faciant, ac in Monasterijs Monialium sibi ordinatio iure subiectis, in his verò, quę ad Roman. mediatè, vel immediate spectant Ecclesiam, Sedis Apostolicę auctoritate vna cum Superioribus eorundem Monasteriorum clausuram, vt premititur, quām primū poterunt seruari procurent. Contradictores, atque rebelles per cenuram Ecclesiasticam appellatione postposita compescendo, inuocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij secularis. Ac vt hoc tam salutare decretum facilius obseruetur, omnes Principes seculares, & alios Dominos, & Magistratus temporales rogamus, requirimus, & obsecramus per viscera misericordię Domini nostri Iesu Christi, eisdem in remissionem peccatorū iniungentes, quod in premissis omnibus eisdem Patriarchis, Primitibus, Archiepiscopis, Episcopis, & alijs Monialium Superioribus assistant, ac suum fauorem, & auxilium præstent. Ac impeditores pœnis etiam temporalibus afficiant premissis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiā per Sedem Apostolicā approbatis & confirmatis, priuilegijs quoq; indul-tis, & literis Apostolicis etiam in fundatione, & institutione eisdem Monasterijs, vel domibus, & Monialibus sub quibuscumque verbo-rum formis, & clausulis irritantibus, & alijs decretis quibuslibet concessis, confirmatis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis. Quibus omnibus etiam si pro sufficienti illorum derogatione de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quę uis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma ad hoc seruanda foret, tenores huiusmodi, ac si verbo ad verbum infererentur, pro sufficienter expressis habentes, quod ad effectum validitatis nostrae constitutionis, tantum derogamus contrarijs quibuscumque. Aut si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, aut suspendi non possint per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mētionem. Per hoc autem in Monasterijs exemptis Ordinarij locorum quod ad alia nullam sibi credant iurisdictionem, vel potestatem aliqua-

H h h 4 tenus

tenus eis attributam. Volumus autem quod praesentes littere, ad vi-
litas Basilicæ beati Petri Apostolorum Principis, & in Cancellatano-
stra, ac acie Campi Floræ publicentur, & inter Constitutiones extra-
uagantes perpetuo valituras conscribantur. Et quia difficile foret pre-
sentes, ad singula quæcumque loca deferri, volumus, & etiam declara-
mus quod earum Transumptis etiam impressis manu aliquius Notarij
subscriptis, ac sigillo alicuius Prælati munitis eadem prorsus fides vbi-
cumque adhibeatur, quæ presentibus adhiberetur si forent exhibita,
vel ostensæ. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam no-
stræ approbationis, innovationis, statui, decreti, mandati, interdicti,
prohibitionis, annulationis, præcepti, inhibitionis, requisitionis, obse-
crationis, iniunctionis, derogationis, declarationis, & uoluntatis infrin-
gere, vel ei aucta temerario contraire. Si quis autem hoc attentre
præsumperit, indignationem omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, &
Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursum. Dat. Romæ apud S. Pe-
trum anno Incarnationis Dominicæ, Millesimo Quingentesimo, Sexa-
gesimo sexto. Quarto Kal. Iunij, Pontificatus nostri anno primo.

Visa de Curia lo. Riuetius. ff.

C. Glorierius
H. Cumyn.

Constitutio confirmatoria statutorum ordinationum, &
Decretorum in Prouinciae Concil. Mediol. confe-
ctorum ad Cleri mores reformatos, & alia.

P IV S Papa V. ad perpetuum rei memoriam.

Intra omnes Apostolicæ seruitutis, nobis iniunctæ, sol-
licitudines, quæ mentem nostram incertanter exer-
cent, illa frequentior occurrit, ut ordinaciones & sta-
tuta, quæ circa iamdudum labalcentis, & penè con-
uulsiæ disciplinæ Ecclesiastice restitutionem pruden-
ter edita fuisse cognoscimus, ab omnibus ipsius Ec-
clesiæ ministris obedienter recipi, & in differentes
obseruari procuremus. Cum itaque, sicut accepimus, nuper in Prouin-
ciali Synodo Mediolanensi, Dilecto filio nostro, Carolo tit. sanctæ Pra-
xedis Presbytero Cardinali Borromeo nuncupato, qui Ecclesiæ Me-
diolanensi ex concessione & dispensatione Apostolica præesse digno-
scitur, illi presidente, quamplura saluberrima statuta, & decreta, ad mo-